

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. 01-00-65/20 / 30 -11- 2020

На Ваш № КП-053-03-84/13.11.2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	КП-053-03-84
дата	1.12.2020 г.

ДО
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Законопроект за защита на физическите лица при неплатежоспособност, № 054-01-101, внесен от Искрен Веселинов и група народни представители на 29.10.2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с поискано от Вас становище по Законопроекта за защита на физическите лица при неплатежоспособност, № 054-01-101, внесен от Искрен Веселинов и група народни представители на 29.10.2020 г., Ви уведомявам за следното:

В мотивите към законопроекта е посочено, че той има за цел да транспонира в националното ни законодателство Директива (ЕС) 2019/1023 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за рамките за превантивно реструктуриране, за опрощаването на задължения и забраната за осъществяване на дейност, за мерките за повишаване на ефективността на производствата по реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 (Директива за реструктурирането и несъстоятелността).

По силата на Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 35 от 2007 г.) Министерството на правосъдието е отговорна институция за транспонирането в националното законодателство на Директива за реструктурирането и несъстоятелността.

Въвеждането на Директивата за реструктурирането и несъстоятелността е включено като предмет на работната група в Министерството на правосъдието, създадена със Заповед

№ ЛС-13-37/22.06.2020 г., която има за задача да изготви проекти за изменение и допълнение на относимите нормативни актове във връзка с въвеждането на директивата.

Работната група е с високо експертно ниво и с широко представителство, което позволява прецизно въвеждане на директивата.

Доколкото в чл. 4 от законопроекта е предвидено, че той ще се прилага за всички физически лица, които са „местно лице“ по смисъла на чл. 4, ал. 1 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, с изключение на едноличните търговци и лицата по чл. 609, 610 и 611, ал. 1 и 2 от Търговския закон, то приложното поле на законопроекта съвпада частично със задължителното приложно поле на Директивата за реструктурирането и несъстоятелността, определено в чл. 1, пар. 1 във връзка с чл. 2, пар. 1, т. 9 от директивата. Съгласно посочените текстове от директивата в приложното ѝ поле попадат физическите лица-предприемачи, които съгласно определението в чл. 4, пар. 1, т. 9 са физически лица, които упражняват търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия.

По отношение на физическите лица, които упражняват стопанска дейност, занаят или професия, предметът на регулиране на предложения законопроект съвпада с предмета на работната група на Министерството на правосъдието.

С оглед на изложеното считаме, че предложеният законопроект не следва да се разглежда преди в Народното събрание да е внесен законопроектът на правителството, за да е ясна на народните представители и концепцията на изпълнителната власт относно уредбата на този вид провоотношения. По този начин народните представители ще имат възможност за сравнение и избор на най-удачен вариант за нормативна уредба на въпросния кръг от обществени отношения.

Министерството на правосъдието не подкрепя по същество предложения законопроект.

В мотивите към законопроекта или в оценката на въздействието към него следваше да се съдържа икономически анализ с конкретни количествени показатели как предложението ще се отрази върху вземанията на кредиторите – брой кредитори, размер на вземанията, съответно същите показатели и за длъжниците, прогноза как ще се отрази предложението върху икономиката на страната и състоянието на банковия сектор, спецификите на пазара на труда и последиците върху бизнес климата.

При липсата на такова изследване законопроектът не отговаря на принципите за необходимост, обосновааност и предвидимост на нормативните актове, посочени в чл. 26, ал. 1 от Закона за нормативните актове.

Според нас не е намерен оптималният баланс между интересите на длъжниците и на кредиторите, не е предвиден рационален и справедлив компромис при защитата на правата на длъжниците и на кредиторите, което поражда опасения, че предложената уредба ще стимулира недобросъвестните длъжници, които ще поемат задължения без намерение да ги изпълняват и които след изтичане на определения в законопроекта срок ще се освободят от непогасените си задължения. Примери за това са:

- високият праг от 200 000 лв. в чл. 5, ал. 3 от законопроекта;
- предвиденото спиране на начисляването на лихви и неустойки върху всички задължения, установени в производството (чл. 25, ал. 2 от законопроекта);
- отговорността за добросъвестността на длъжника е оставена изцяло на съда, докато длъжникът няма никакви задължения с оглед доказването ѝ (чл. 6 от проекта). Това е в противоречие с принципа, че тежестта за доказване в гражданското право е ангажимент за страните в производството и не следва да се обвързва със служебното начало.

- списъкът на кредиторите с одобрени вземания се одобрява от съда само въз основа на декларираните от длъжника обстоятелства (чл. 16);

- пет години след влизане на в сила на решението за защита то и съпътстващите го документи се заличават от регистъра и новите кредитори няма как да узнаят, че договарят с некоректен длъжник - каквито и да са били причините за това. Предвидената възможност информация за длъжника да получават лица с правен интерес и след така определения период е неясно формулирана и ако в предвидената наредба по чл. 38, ал. 2 следва да се конкретизира понятието, това би означавало да бъде тълкуван законът с подзаконов нормативен акт, което е недопустимо.

Противоречи на принципа на правната сигурност и на договорната автономия предложеното в § 1 от преходните и заключителните разпоредби на законопроекта правило, че производствата, предвидени в него, ще се прилагат и по отношение на заварените случаи. Това е ново обстоятелство за кредиторите, което ако им е било известно към момента на договаряне, може би не би се стигнало до сключване на съответния договор.

В допълнение към горните съображения бих искала да обърна внимание на обстоятелството, че в мотивите към законопроекта изрично е посочено, че с него се транспонира Директивата за реструктуриране и несъстоятелност. Това твърдение не е коректно, тъй като в законопроекта не са съобразени редица императивни изисквания от тази Директива – например изискването за 3-годишен срок относно производството за опрощаване на задължения на физическите лица предприемачи, началният момент, от който започва да тече този срок, както и възможните дерогации по Директивата.

Нещо повече, законопроектът не е съобразен и с действащи норми на българското право, които имат отношение към неплатежоспособността на физическите лица - не е ясно как този законопроект се съотнася например с изискванията на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. В чл. 28 от законопроекта е посочено единствено, че публичните вземания няма да се обявяват в регистър, но няма яснота как тези вземания ще се разглеждат в производството по неплатежоспособност на физическите лица, респективно какви ще са отговорностите на длъжника за погасяване на тези задължения.

С оглед на гореизложеното, считаме че законопроектът не кореспондира на основни принципи и правни положения в българското законодателство, а така също не въвежда съществени изисквания на Директивата за реструктуриране и несъстоятелност.

По законопроекта е изпратено самостоятелно становище от Агенцията по вписванията № КП-053-03-88/25.11.2020 г., което споделяме и подкрепяме.

В заключение Министерството на правосъдието не подкрепя по изложените съображения проекта на Закон за защита на физическите лица при неплатежоспособност и счита, че същият не следва да бъде разглеждан преди внасяне на проекта на Министерския съвет, с който се въвежда Директивата за реструктурирането и несъстоятелността.

С УВАЖЕНИЕ,
ДЕСИСЛАВА АХЛАНДОВ
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

